

Uporabniška usmerjevalna skupina za proces dezinstitutionalizacije v Sloveniji

v okviru Strategije Republike Slovenije za dezinstitutionalizacijo na področju socialnega varstva za obdobje 2024–2034 (StaDI 2024–2034)

Uvod

V skladu s Strategijo Republike Slovenije za dezinstitutionalizacijo na področju socialnega varstva za obdobje 2024–2034 (v nadaljevanju: StaDI) je Ministrstvo za solidarno prihodnost septembra 2025 ustanovilo Uporabniško usmerjevalno skupino (v nadaljevanju: UUS). Skupina je bila oblikovana z namenom sodelovanja pri spremljanju, ocenjevanju in nadzorovanju kakovosti procesa dezinstitutionalizacije.

UUS sestavljamo strokovnjaki iz izkušenj. Člani skupine zagotavljamo podporo ministrstvu, pristojnemu za dezinstitutionalizacijo¹ in Centru za dezinstitutionalizacijo na Inštitutu RS za socialno varstvo pri načrtovanju in izvajanju aktivnosti; akterjem v procesu dezinstitutionalizacije (institucijam v preobrazbi, nevladnim organizacijam, multidisciplinarnim timom, uporabnikom in njihovim bližnjim) zagotavljamo terensko podporo; sodelujemo v nacionalni in lokalni promociji na področju dezinstitutionalizacije; in pripravljamo opažanja in priporočila o poteku dezinstitutionalizaciji v Sloveniji, ki jih nato predstavimo pristojnemu ministrstvu.

¹ Strategijo za dezinstitutionalizacijo na področju socialnega varstva za obdobje 2024–2034 je v marcu 2024 sprejelo Ministrstvo za solidarno prihodnost. Pristojnost za urejanje področja dezinstitutionalizacije je s 5. 6. 2026 prešla na Ministrstvo za demografijo, družino in socialne zadeve v skladu z Zakonom o spremembah Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 555/26)..

Člani uporabniške usmerjevalne skupine

UUS vključuje pet članic in članov:

- **Nevenka Kos** je samozagovornica in ambasadorka lahkega branja pri zavodu RISA, kjer je zaposlena kot testna bralka in svetovalka in sodeluje pri pripravi raznih publikacij (npr. Vodnik po pravicah invalidov, brošure ZZZS in Varuha človekovih pravic). Kot predavateljica sodeluje na posvetih, konferencah in drugih dogodkih v Sloveniji in v tujini. Ima izkušnje z vodenjem samozagovorniških skupin in zagotavljanjem vrstniške podpore. Je soavtorica več del v lahkem branju (npr. Julija in Petra, Pod svobodnim soncem), piše in objavlja tudi članke in vsebine z vsebinami s področja pravic uporabnikov. Sodelovala je v več slovenskih in mednarodnih projektih (Lahko je brati, myPart, Train2Validate, Voices for Justice idr.). Ima pomembna znanja o dezinstitutionalizaciji kot sodelavka v projektu Deinstitutionalizacija CUDV Črna na Koroškem v okviru uporabniške skupine, znanja o življenju v instituciji, procesu preselitve in skupnostnih storitvah.
- **Sara Fras** je socialna delavka. V svojem diplomskem delu o samomorilnosti med mladimi je dala glas ljudem z lastno izkušnjo samomorilnosti. Magistrirala je z raziskavo na področju skrbništva za odrasle osebe, kjer je predstavila prvoosebne izkušnje ljudi, ki so (bili) postavljeni pod skrbništvo. Med letoma 2021 in 2022 je kot prostovoljka sodelovala v procesih preobrazbe Doma na Krasu in CUDV Črna na Koroškem, kjer je s stanovalci pripravljala osebne načrte, analize tveganja in sodelovala pri organizaciji izobraževanja za zaposlene v obeh zavodih. V istem obdobju je na društvu Slišanje glasov izvajala individualno podporo ljudem na domu. Na Fakulteti za socialno delo je sodelovala v raziskovalnem projektu Preobrazba varovanih oddelkov v skupnostne oblike oskrbe odraslih in otrok z oviranostmi.
- **Tina Burlin** že več let sodeluje z Društvom Slišanje glasov. Izobraževala se je na področju filozofije in antropologije. Njene izkušnje z delom na področju osebne asistencije so pomembno prispevale k njenemu znanju s področja sistema invalidskega varstva in zagotavljanja podpore posamezniku v vsakdanjem življenju. Opravila je izobraževanje za vrstniško podporno delavko, ki ga izvajajo pri Društvu Slišanje glasov. Vodi podporne skupine in skupino knjižni klub, iz česar izhajajo njene bogate izkušnje na področju vodenja in dela s skupino. Je govorka in predavateljica na številnih javnih dogodkih povezanih s področjem duševnega zdravja. Je tudi učiteljica italijanščine in večletna prostovoljka v različnih

organizacijah (v Sloveniji in tujini) na področju duševnega zdravja, kulture in človekovih pravic.

- **Gregor Benedik** že več let sodeluje v procesu dezinstitutionalizacije v Domu na Krasu, v zadnjem letu pa tudi v projektu dezinstitutionalizacije »Doma na Krasu« kjer je sodeloval v različnih delovnih skupinah. Več let je kot predsednik vodil svet stanovalcev Doma na Krasu. Aktiven je v različnih uporabniških skupinah in redno sodeluje na različnih strokovnih in kulturnih dogodkih. Ima ključna znanja o delovanju sistema institucionalnega varstva v Sloveniji, o procesih preselitve v skupnost in o skupnostnih storitvah.
- **Blaž Pirman** je končal dvoletni program za pomočnika v biotehnikih in oskrbi na Biotehniškem izobraževalnem centru Ljubljana (BIC) in je zaposlen v Drugi violini. Skupaj s sodelavci_kami je posnel film Nevidni (The Invisible Ones) v katerem je glavni igralec in s katerim pomembno prispeva k zmanjševanju stigme in ozaveščanju o pravicah ljudi z oviranostjo. Kot predavatelj ima pomembne izkušnje na področju zagotavljanja izobraževanja za odrasle (npr. Inkluzivno izobraževanje odraslih ljudi z oviranostjo). Je aktiven član samozagovorniške skupine, in je viden zagovornik z več nastopi v medijih in na raznih konferencah.